



ДРУГА КОНФЕРЕНЦИЈА
СРПСКОГ БИОЛОШКОГ ДРУШТВА „СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ“
КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ И ИЗВОДИ САОПШТЕЊА

17–19. 09. 2025.

Хотел „Крагујевац“, Крагујевац
ДРУГА КОНФЕРЕНЦИЈА СРПСКОГ БИОЛОШКОГ ДРУШТВА
„СТЕВАН ЈАКОВЉЕВИЋ“ КРАГУЈЕВАЦ
ПРОГРАМ и ИЗВОДИ САОПШТЕЊА

Издавач:

Српско биолошко друштво „Стеван Јаковљевић“ Крагујевац, 2025.

За издавача:

Проф. др Милан Станковић, председник

Уредници:

Проф. др Милан Станковић
Проф. др Биљана Бојовић
Проф. др Олгица Стефановић
Проф. др Маријана Косанић
Доц. др Милена Милутиновић

Дизајн:

Агенција КРУГ, Крагујевац

Штампа:

Донат Граф, Београд

Тираж:

130

ПРОГРАМСКИ И ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Проф. др Милан Станковић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу (председник)
Проф. др Биљана Бојовић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Олгица Стефановић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Маријана Косанић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Доц. др Милена Милутиновић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Мр Верица Стојановић, Природњачки музеј, Београд

НАУЧНИ ОДБОР

Др Марјан Никетић, Природњачки музеј, Београд; САНУ
Проф. др Жељко Томановић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду; САНУ
Проф. др Оливера Милошевић-Ђорђевић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Бранка Огњановић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Марина Топузовић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Александар Остојић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Снежана Пешић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Данијела Тодоровић, Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Горан Брајушковић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Гордана Томовић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Пеђа Јанаћковић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Перица Васиљевић, ПМФ, Универзитет у Нишу
Проф. др Млађан Гарић, Пољопривредни факултет, Универзитет у Приштини
Проф. др Ана Цамић, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Проф. др Горица Ђелић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Ивана Радојевић, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу
Проф. др Сања Ђуровић, Пољопривредни факултет Крушевац, Универзитет у Нишу
Проф. др Душко Брковић, Агрономски факултет, Универзитет у Крагујевцу
Др Александар Јоксимовић, научни саветник, Институт за биологију мора у Котору
Др Данијела Мишић, научни саветник, ИБИСС, Универзитет у Београду,ДФБС
Др Милица Милутиновић, виши научни сарадник, ИБИСС, Универзитет у Београду,ДФБС
Др Ана Алимпић Арадски, виши научни сарадник, Биолошки факултет, Универзитет у Београду
Др Симона Ђуретановић, научни сарадник, ПМФ, Универзитет у Крагујевцу

Нови хоролошки подаци о ретким и угроженим биљним врстама *Ornithogalum montanum* Cirillo и *Viola orbelica* Pančić у Србији

Сања Ђуровић¹, Урош Бузуровић², Милица Рат³, Бојан Златковић⁴, Гордана Томовић⁵, Марјан Никетић^{6,7}

¹ Универзитет у Нишу, Пољопривредни факултет у Крушевцу, Крушевац, Србија

² Институт за земљиште, Београд, Србија

³ Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департаман за биологију и екологију, Нови Сад, Србија

⁴ Универзитет у Нишу, Природно-математички факултет, Департаман за биологију и екологију, Ниш, Србија

⁵ Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд, Србија

⁶ Природњачки музеј, Београд, Србија

⁷ Српска академија наука и уметности, Београд, Србија

*e-mail: djurovic.sanja@ni.ac.rs

Приказани су нови подаци о распрострањењу, екологији и стању популација две ретке и угрожене биљне врсте у Србији. *Ornithogalum montanum* се може наћи од Апенинског и Балканског полуострва до Мале Азије. Углавном насељава сува, каменита, степолика станишта, али је забележена и на влажним ливадама дуж река и извора, као и у урбаним срединама. У Србији је заштићена врста, забележена у околини Ниша, Врања, Копаоника и Гњилана. Нови подаци о распрострањењу се односе на: планине Радан и Рудина, долину реке Пчиње, клисуре река Јерма и Мртвица, и околину Бујановца и Нове Вароши. Популације углавном имају преко 250, али мање од 1000 индивидуа. Примећено је да су луковице неких индивидуа на Рудини ископане, а на месту где су биле биљке су остављени надземни делови. Није познато порекло ове активности. *Viola orbelica* је ендемична за Балканско полуострво, а може се наћи у Бугарској, Грчкој, Северној Македонији и Србији. Насељава алпијске камените пашњаке, углавном на силикатима, али се може наћи и на стенама и камењарима. До недавно, једина забележена популација на територији Србије нађена је на Дукат планини, 2014. године, на еродираним површинама високопланинских пашњака и камењара из класе *Juncetea trifidi*, на силикатима. Током 2022. године пронађено је неколико нових налазишта на Дукат планини, са неколико хиљада јединки, и популација на планини Бесна Кобила, која насељава оро-мезијске ацидофилне травне формације и еродиране силикатне камењаре. Процењено је да популација на Бесној Кобили има преко 250, али мање од 1000 индивидуа. Потенцијални фактор угрожавања би био губитак станишта услед проширења рудника који се налазе у близини.

Кључне речи: ендемити, распрострањење, станишта, стање популација

Захвалница: Овај рад је финансиран од стране Министарства науке, технолошкој развоја и иновација Републике Србије (Уговори број: 451–03–137/2025–03/200383, 451–03–136/2025–03/200178 и 451–03–136/2025–03/200011).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

57(048)
606(048)
502/504(048)

СРПСКО биолошко друштво «Стеван Јаковљевић». Конференција (2 ; 2025
; Крагујевац)

Програм и изводи саопштења / Друга конференција Српског биолошког
друштва «Стеван Јаковљевић» Крагујевац, 17–19. 09. 2025. ; [уредници Милан
Станковић ... [и др.]]. - Крагујевац : Српско биолошко друштво «Стеван Јаковљевић»,
2025 (Београд : Донат граф). - 189 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 130. - Стр. 3: Предговор / Милан Станковић. - Регистар.

ISBN 978-86-905643-5-4

а) Биологија -- Апстракти б) Биотехнологија -- Апстракти в) Животна средина -
- Заштита -- Апстракти

COBISS.SR-ID 175152393